

УКРАЇНА

Донецька область

ДЕПУТАТ МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ VII СКЛИКАННЯ

БОРОДІН МАКСИМ ВОЛОДИМИРОВИЧ

87515, м. Маріуполь, пр. Миру, 24/16, e-mail: borodin.max2012@gmail.com

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

До проекту рішення “Про затвердження міської цільової програми «Прозора школа» на 2017-2021 роки ”

Динамічний розвиток суспільства, докорінні зміни щодо фінансової та організаційної децентралізації в Україні ставлять нові виклики щодо розвитку громади Маріуполя. В цьому сенсі, особливої уваги потребує сфера загальної середньої освіти.

25 років сфера середньої освіти Маріуполя знаходилась поза увагою органів місцевої влади. Хронічне недофінансування галузі, невдалий менеджмент на рівні керівних органів освіти та корупція призвели до занепаду галузі, втрати довіри з боку батьків, зменшення поваги до вчителя та втрати престижу професії.

Спосіб навчання в сучасній школі не мотивує дітей до навчання. Учителі змушені використовувати переважно застарілі дидактичні засоби.

Освітняни не мають достатньої мотивації до особистого та професійного зростання.

Через хронічне недофінансування сектору сьогодні адміністрації шкіл вимушені покладатись на гроші батьківських фондів для підтримання шкіл у задовільному стані. Гроші батьків йдуть не на покращення методології викладання та збільшення комфорту навчання, а на вирішення поточних та оперативних господарських проблем закладів освіти.

Як результат, довіра батьків до освіти та місцевої влади підірвана, галузь знаходиться у занепаді, а маріупольські діти не отримують якісну освіту. Тому місто отримує шалений рівень міграції молодих людей та втрачає шанс на сталий розвиток за рахунок виховання майбутніх відповідальних та освічених містян.

Потрібна докорінна реформа, яка зупинить негативні тенденції, яка перетворить маріупольську школу на важіль соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності Маріуполя.

Проект рішення “Про затвердження міської цільової програми «Прозора школа» на 2017-2021 роки ” у разі прийняття дозволить провести кардинальну зміну у галузі освіти на місцевому рівні та у підсумку підвищити не тільки якість освіти, а й відновить взаємодовіру між освітянами, владою та батьківською спільнотою

Депутат
міської ради

М. В. Бородін

Проект

автори: фракція ГПП "Сила людей"

голова фракції Бородін М.В.

депутат Амелякін Р.М.

співавтори (співдоповідач)

ГО "ІГ "Разом!" (Андрющенко П.П.)

Про затвердження міської
цільової програми «Прозора
школа» на 2017-2021 роки

З метою модернізації процесу шкільної освіти, відновлення довіри та взаємоповаги батьків, освітян та органів влади; створення дійсно комфортних умов для навчання дітей; відновлення престижу професії учителя та мотивації освітян для особистого та професійного зростання, керуючись ст.ст.26,59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,

міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити міську цільову програму «Прозора школа» на 2017-2021 роки згідно з додатком.

2. Головним розпорядникам коштів та розпорядникам коштів нижчого рівня (Департамент освіти Маріупольської міської ради, Департамент інформаційних технологій Маріупольської міської ради, заклади шкільної освіти) при формуванні міського бюджету та підготовці пропозицій щодо внесення змін до нього передбачати кошти для виконання вищезазначених Програмою заходів, виходячи з можливостей міського бюджету.

3. Головним розпорядникам забезпечити виконання Програми та передбачати заходи щодо її реалізації в перспективних та поточних планах роботи.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на Постійну комісію з питань освіти і науки, духовності, молодіжної політики, справах сім'ї, культури і спорту (Курський) та заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Сухову К.К.

Міський голова

В.С. Бойченко

Міська цільова програма
"Прозора школа" на 2017 - 2021 роки"

I. Загальні положення

Динамічний розвиток суспільства, докорінні зміни щодо фінансової та організаційної децентралізації в Україні ставлять нові виклики щодо розвитку громади Маріуполя. В цьому сенсі, особливої уваги потребує сфера загальної середньої освіти.

25 років сфера середньої освіти Маріуполя знаходилась поза увагою органів місцевої влади. Хронічне недофінансування галузі, невдалий менеджмент на рівні керівних органів освіти та корупція призвели до занепаду галузі, втрати довіри з боку батьків, зменшення поваги до вчителя та втрати престижу професії.

Спосіб навчання в сучасній школі не мотивує дітей до навчання. Учителі змушені використовувати переважно застарілі дидактичні засоби.

Освітняни не мають достатньої мотивації до особистого та професійного зростання.

Через хронічне недофінансування сектору сьогодні адміністрації шкіл вимушені покладатись на гроші батьківських фондів для підтримання шкіл у задовільному стані. Гроші батьків йдуть не на покращення методології викладання та збільшення комфорту навчання, а на вирішення поточних та оперативних господарських проблем закладів освіти.

Як результат, довіра батьків до освіти та місцевої влади підірвана, галузь знаходиться у занепаді, а маріупольські діти не отримують якісну освіту. Тому місто отримує шалений рівень міграції молодих людей та втрачає шанс на сталий розвиток за рахунок виховання майбутніх відповідальних та освічених містян.

Потрібна докорінна реформа, яка зупинить негативні тенденції, яка перетворить маріупольську школу на важіль соціальної рівності та згуртованості, економічного розвитку і конкурентоспроможності Маріуполя.

Мета Програми:

Реформування сфери загальної середньої освіти у м. Маріуполі повинно

призвести до відновлення довіри та взаємоповаги батьків, освітян та органів влади; створення дійсно комфортних умов для навчання дітей; відновлення престижу професії вчителя та мотивації освітян для особистого та професійного зростання.

Основні принципи Програми:

- ПАРТНЕРСТВО
- ПРОЗОРИСТЬ
- СВІДОМІСТЬ
- СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
- ДОВІРА

Пріоритетні завдання Програми:

- формування правового, організаційного та контрольного механізмів, що забезпечують підвищення якості середньої освіти у Маріуполі та комфорту її отримання мешканцями;
- формування системи шкільного самоврядування задля максимального залучення батьківської спільноти до освітнього процесу;
- впровадження електронних сервісів задля удосконалення системи освіти та уникнення негативних явищ – проявів побутової корупції та інших можливих зловживань в галузі освіти;
- розвиток систем комунікації та інформаційного спілкування для освітян та батьківської спільноти;
- підтримка інновацій та інших ініціатив учнів, вчителів та керівництва закладів освіти;
- відновлення взаємодовіри та налагодження ефективних механізмів співпраці громади, робітників освіти та місцевої влади в галузі середньої освіти.

Досягнення пріоритетних завдань планується виконати за рахунок використання стратегій. Стратегії сприяють комфортності навчального процесу, посилюють імідж школи як привабливого місця в очах батьків та вчителів. Стратегії базуються на реаліях Маріуполя та розроблені з метою подолання кризи середньої освіти та переходу до розвитку до 2021 року. Як окремо, так і разом вони утворюють базис об'єднаного підходу до розвитку освіти через встановлення чітких та надійних вказівок, намагання максимально зменшити негативні наслідки й слабкі сторони сучасної школи, посилити позитивний досвід та оптимізувати вигоди сильних сторін та можливості децентралізації державної влади в галузі освіти.

Основні стратегії Програми:

- електронна школа (е-Школа).

Максимальне запровадження електронних сервісів дозволить зменшити фактор суб'єктивного впливу у взаємовідносинах адміністрація-вчитель-батьки-дитина, запобігти корупції, сприяти обізнаності батьків про шкільне життя дитини, організувати позашкільне дозвілля та забезпечити об'єктивне оцінювання функціонування кожної конкретної школи для визначення обсягу фінансування, спростити впровадження мотиваційного преміювання вчителів.

- **фінансова прозорість.** Створення єдиної, для всіх шкільних закладів, системи обчислення витрат, актуалізації, висвітлення бюджетних витрат на школи, рішень батьківських комітетів щодо фінансування тих чи інших шкільних потреб та проектів, звітів обох сторін правовідносин щодо фактичних витрат, дозволить не тільки відновити довіру містян. Така система дозволить відновити реальний діалог між батьками та владою та буде сприяти зростанню ефективності спільних витрат на освіту.

- **шкільне самоврядування.** На сьогодні фактично не існує законодавчої або нормативної бази, яка б чітко регулювала шкільне самоврядування. Навіть легалізовані батьківські ради не мають належного юридичного статусу для впливу на процес організації навчання або функціонування закладів освіти. На жаль, існують непоодинокі випадки, коли адміністрація шкіл або не залучає у повному обсязі батьків до життя шкіл, або маніпулює батьківськими радами задля досягнення власної мети. Така ситуація знищує довіру батьків, перетворює батьківські ради на керований або формальний орган. Крім того, безпосередньо вчителів, які адміністративно залежні від керівництва школи та представників міської влади, взагалі «відрізано» від процесу керівництва та інформування про реалії шкільного життя. Законодавство України щодо місцевого самоврядування надає можливість запровадити систему шкільного самоврядування у місті без необхідності додаткового узгодження з Міносвіти. Пропонується скористатися цією можливістю та запровадити основи шкільного самоврядування у вигляді спостережних рад;

- **мотивація освітян.** Жодні зміни у сфері освіти не призведуть до реального результату без підвищення мотивації освітян. Саме відновлення престижу професії, соціального статусу та запровадження внутрішньої конкуренції між вчителями повинні стати запорукою успіху реформування та сталого розвитку галузі освіти. Окрім того, є великий попит суспільства на молодих, креативних вчителів. Але низькій рівень заробітної плати та побутові проблеми не мотивують молодих спеціалістів до роботи в сфері освіти. Діюче законодавство не дає права органам місцевого самоврядування на підвищення заробітної плати освітянам, але не обмежує у праві запровадження мотивуючих премій та інших доплат стимулюючого характеру. Місто має достатньо можливостей для запровадження механізму стимулювання вчителів.

Програма дозволить послідовно, комплексно і системно, відповідно до чинного законодавства, узагальнити позитивний досвід щодо реформування галузі середньої освіти.

Фінансування заходів щодо виконання Програми здійснюватиметься за рахунок коштів міського бюджету та з залученням інших, не заборонених законодавством, джерел фінансування.

Видатки на виконання заходів Програми щороку будуть передбачатися при формуванні показників міського бюджету та при його уточненні, виходячи з наявних фінансових можливостей.

З метою системного аналізу реалізації Програми проводитиметься щорічний моніторинг виконання передбачених заходів.

Очікуваний результат виконання Програми:

Підвищення якості освіти та комфорту освітнього процесу, як для учнів, так і робітників галузі освіти, відновлення довіри до галузі та взаємоповаги батьків, освітян та органів влади, створення дійсно комфортних умов для навчання дітей; відновлення престижу професії вчителя та мотивації освітян для особистого та професійного зростання.

ЗАХОДИ

міської цільової програми "Прозора школа" на 2017 - 2021 роки

В рамках стратегії е-Школа:

1. Створення потужного сайту Департаменту освіти Маріуполя з реєстрацією офіційного домену згідно з законом та розташування його на захищеному від несанкціонованого доступу майданчику. Використання цього сайту, як бази для усіх навчальних та дошкільних закладів, підпорядкованих Департаменту освіти Маріуполя для відображення інформації:

- електроні черги;
- рейтинги шкіл, вчителів та викладачів;
- бази даних "Єдине дозвілля";
- розділ «Прозоре фінансування»;
- розділ краудфандингу.

2. Запровадження системи електронного вступу до загальноосвітніх шкіл Маріуполя:

- електронна реєстрація (електронна черга) на вступ до школи з можливістю вказувати бажану школу та викладача;
- формування електронних рейтингів шкіл та вчителів на підставі даних, вказаних батьками при реєстрації, задля персоніфікації подальших мотиваційних заходів.

3. Запровадження електронної системи бази даних «Єдине дозвілля». Інформаційний онлайн ресурс Департаменту освіти буде єдиною базою даних про наявність секцій, додаткових занять та інших заходів організації позашкільного дозвілля школярів. База даних буде містити графік позашкільних занять, інформацію про наявність вільних місць та контактні дані організатора занять по всіх шкільних закладах у місті.

4. Запровадження системи електронного рейтингу закладів освіти та вчителів. Використання єдиної електронної інформаційно-аналітичної бази даних дозволить проводити незалежне та об'єктивне формування рейтингів:

- вчителів початкової школи на підставі наданих заявок батьків на вступ до шкіл;
- вчителів за результатами конфіденціальних опитувань батьків та дітей щодо рівня знань, якості занять та інше;
- шкіл для подальшого розподілу фінансування за принципом «гроші йдуть за дитиною» на підставі рейтингів вчителів та з урахуванням результатів ЗНО.

В рамках стратегії "Фінансова прозорість":

1. Запровадження у закладах освіти системи "Прозоре інформування":

1.1. встановлення інформаційно-аналітичних стендів у навчальних закладах та створення спеціального розділу на сайті Департаменту освіти, де буде систематичне оприлюднення повної детальної інформації щодо:

- наданих бюджетних запитів про господарчі та методичні потреби кожного закладу освіти у поточному бюджетному році за пріоритетністю витрат;

- затвердженого фінансування з бюджетів усіх рівнів бюджетних запитів протягом бюджетного року;

- рішень батьківської ради щодо фінансування окремих потреб закладу освіти, які не фінансуються або частково фінансуються з бюджетів усіх рівнів;

- стан фінансування закладів освіти за рахунок грошей батьківських рад;

2. Запровадження розподілу бюджетних витрат за принципом “Гроші йдуть за дитиною”:

- проведення до 01.01.2019 р. розрахунку витрат на одного учня (планові/фактичні). Окремо, з розрахунку треба виключити витрати, що є мінімально необхідними для підтримки вже існуючих шкіл у робочому стані. Надалі, на розрахункову суму витрат на одного учня, надати грошовий сертифікат гарантованого утримання дитини;

- експериментально застосувати принцип «грошового сертифікату гарантованого утримання дитини». На розрахункову суму витрат на одного учня, надати грошовий сертифікат гарантованого утримання дитини. Сертифікат надається кожному першокласнику. Подальше фінансування шкіл здійснювати відповідно отриманих школою сертифікатів при вступі, а щодо дітей, що вступили до школи до введення сертифікатів - відповідно до процентного розподілу виданих сертифікатів до повного заміщення дітей. За таким принципом школи, що мають кращий рівень навчання, отримають більшу бюджетну підтримку та більше можливостей для розвитку.

3. На базі єдиного інформаційно-аналітичного інтернет-порталу Департаменту освіти запустити краудфандингову платформу (платформу добровільного збору пожертв на конкретні проекти у галузі освіти) для отримання добровільної фінансової допомоги освітнім проектам.

4. Запровадження грантової підтримки за рахунок коштів місцевого бюджету м. Маріуполя конкретних проектів в галузі освіти, спрямованих на покращення методології викладання та запровадження інновацій в галузі середньої освіти.

В рамках стратегії “Шкільне самоврядування”:

1. Формування “Спостережної ради” Департаменту освіти до 2018 року.

2. Формування “Спостережних рад” закладів середньої освіти до 2021 року.

Довідково:

Спостережна рада - це колективний орган шкільного самоврядування, який шляхом голосування обирає шляхи розвитку, пріоритети витрат, надає оцінку шкільним подіям та вирішує питання щодо позашкільного дозвілля та організації позааудиторних освітніх майданчиків.

Спостережна рада утворюється з числа батьків або членів батьківської ради, вчителів та представників міської влади за пропорцією 30/30/30 задля виключення можливості одностайного впливу будь-якої групи. При цьому, адміністрація шкільного закладу не має право голосу у спостережній раді.

Спостережна рада вирішує будь-які питання щодо:

- фінансування проектів, витрат та потреб школи за рахунок батьківських грошей; необхідності існування закладів позашкільного дозвілля;
- організації командоутворюючих заходів; пропонує та узгоджує отримання грантового фінансування, що потребує фінансової або організаційної участі батьків;
- звітує перед батьками щодо витрат на потребу школи;
- надає пропозиції щодо впровадження нових методик навчання, освітніх проектів та вирішує всі інші питання щодо взаємовідносин батьки-вчителі-школа.

Окрім того, спостережна рада має бути наділена повноваженнями щодо подання пропозицій з оцінки поведінки та результатів роботи адміністрації школи та окремих вчителів. Такі питання вирішуються шляхом таємного голосування задля запобігання можливих негативних наслідків для учасників процесу.

В рамках стратегії “Мотивація освітян”:

1. Запровадження системи номінаційних виплат стимулюючого характеру:

- за напрямком роботи (початкова школа, середня школа);
- за стажем роботи (до 3 років, від 3 до 7 років, від 7 до 10 років, понад 10 років);
- за предметом, що викладається (гуманітарні предмети; точні науки; мовне навчання; інші предмети).

Довідково:

За кожною категорією відповідно до бюджетного планування встановити кількість номінантів, суму виплати, рейтингові (кваліфікаційні) вимоги. Відбір номінантів та переможців проводити за результатами

складених автоматичних рейтингів з урахуванням результатів конфіденціальних опитувань (стратегія 1) та подання спостережної ради (стратегія 3). Переможці щосеместрово обираються шляхом автоматичної обробки даних без втручання ззовні.

2. Розробка та впровадження з 2018 року програми соціальної підтримки «Молодий вчитель». Мета програми - зробити Маріуполь найпривабливішим містом для початку кар'єри молодого вчителя. Основна концепція програми:

- на базі наявної комунальної власності житлового фонду зарезервувати житлову нерухомість в якості службового житла для молодих спеціалістів;
- запровадити спеціальний фонд задля доплат стимулюючого характеру для молодих спеціалістів;
- щорічно проводити «headhunter» кампанію з пошуку та укладання трудових угод з перспективними випускниками педагогічних ВУЗів, які підпадають під програму соціальної підтримки «Молодий вчитель».

3. Запровадження з другого півріччя 2017 р. програми Проектного фінансування. Запровадити практику подання та захисту проекту в сфері освіти з викладання конкретного предмету. Кожен вчитель має право раз на рік надати на конкурс, запроваджений Маріупольською міською радою, проект, який створює певну цінність для учнів, запроваджує креативні або інноваційні методи викладання та може масштабуватись у подальшому. Складовою проекту, що потребує фінансування, може бути оплата за його впровадження, але не більше 20 відсотків від кошторису проекту.

Переможці обираються шляхом відкритого голосування на інформаційно-аналітичному порталі. У голосуванні приймають участь громада (враховується за два сукупних бали), громадські утворення при Департаменті освіти (один сукупний бал), освітяни міста (один сукупний бал) та Постійна комісія міської ради з питань освіти і науки, духовності, молодіжної політики, справах сім'ї, культури і спорту (один сукупний бал). За результатом голосування Департаментом освіти (або автоматично програмними засобами) складається рейтингова таблиця переможців та під фінансування підпадають усі проекти, починаючи з переможця, на які вистачає запланованих на конкурс в цілому грошей.

Секретар міської ради

С.Г. Махсма